

*A svájci egészségügy évkönyve 2018 –
Gesundheitswesen Schweiz. Ausgabe 2018 (1.rész):
Egészségügyi indikátorok
Interpharma Basel, 2018 (46 p.)*

Kulcsszavak: egészségügy, egészségügyi indikátorok, Svájc

Forrás Internet-helye: <http://www.interpharma.ch/2365-gesundheitswesen-schweiz-2018>

Egészségügyi indikátorok

Minden hatodik személy 65 évnél idősebb

1900-ban Svájcban 3,3 millió lakosa volt, 2016-ban 8,4 millió. Közben a 14 év alattiak aránya 1990. óta megfeleződött, a 65 év fölöttieké háromszorosára növekedett. Minden hatodik személy 65 évnél idősebb. A 80 év fölöttiek aránya 1980. óta 90%-kal növekedett, a 90 év fölöttieké megháromszorozódott.

Születéskor várható élettartam

2016-ban a nők születéskor várható élettartama 85,3 év, a férfiaké 81,5 év volt. Az 1990-es évek elején a nők várható élettartama még hét évvel magasabb volt a férfiakénál. 2016-ra a különbség kevesebb mint négy évre csökkent.

65 év fölött várható további élettartam: 2016-ban egy 65 éves nő további élettartama 22,6 év volt, kétszer annyi, mint 1990-ben. A nemek közötti különbség ebben a tekintetben is csökkent: az 1990-es években négy év, 2016-ban kevesebb mint három év volt.

Jó egészségben töltött várható élettartam

2015-ben a jó egészségben töltött várható élettartam a teljes lakosság körében 83 év volt. 1992-ben a 65 év fölötti nők jó egészségben töltött élettartama 11,9 év, a férfiaké 11,1 év volt. Ez az érték mindkét nemnél 2007-ig több mint 1,5 évvel növekedett.

2012-ben a lakosság egészségfelmérése keretében változtak a válaszadás lehetőségei. Az értékeket már nem direkt a korábbi évekével hasonlították össze. A jó egészségben töltött várható élettartam nőknél 12,9 év, férfiaknál 12,5 év volt. A 2012-ben végzett egészségfelmérés során a 65 és 74 év közötti nők több mint 71%-a, a férfiak csaknem 75%-a válaszolta, hogy egészségi állapota jó vagy nagyon jó. A 75 év fölötti nők 61%-a, a férfiak jó 64%-a válaszolta hogy jó egészségi állapotban él.

Csecsemőhalálozás

Svájcban ezer élveszületett gyermek közül négy hal meg első életévében. Nemzetközi összehasonlításban a svájci csecsemőhalálozás alacsony. Kínában és Oroszországban jóval, de valamivel az Egyesült Államokban is magasabb. A születések száma ismét növekedik. 2016-ban 87.883 gyermek született. Ez 1,3%-kal, 1.300 gyermekkel több mint 2015-ben. 1972. óta ez a legmagasabb születésszám. A 30 év alatti anyák egyre kevesebb gyermeket hoznak világra. A 35 év fölötti szülések száma növekedett. Az anyák átlagos életkora első gyermekük szülése idején 1970. óta 25 évről 30 évre növekedett.

Krónikus megbetegedések

A magas vérnyomás a svájci lakosság több mint egynegyedét érinti. Ez az arány 1997. óta 20%-ról több mint 26%-ra növekedett. A növekedés elsősorban férfiak körében erőteljes. Svájcban a szív- és érrendszeri megbetegedések a második leggyakoribb halálokot képezik.

2012-ben a lakosság csaknem 5%-a szenvedett diabéteszben. Az érintettek száma 1997. óta ugyancsak növekedett, a növekedés a férfiak körében ebben a tekintetben is erőteljesebb.

Demencia

A Svájci Alzheimer Szövetség adatai szerint Svájcban több mint 144.000 személy szenved Alzheimer-kórban, vagy a demencia valamilyen más formájában. Az eseteknek nagyjából egyharmadát diagnosztizálják. A szövetség megbízásából készített tanulmány szerint 2009-ben a demencia kezelésének költségei 6,9 milliárd CHF-et tettek ki.

Az érintettek 40%-a él idősotthonban. A többiekot otthonukban gondozzák. Az államszövetség és a kantonok 2013-ban kidolgozták a 2014-2017. közötti időszak ***Nemzeti Demencia-Stratégiáját***, amelyet 2019-ig meghosszabbítottak. [Lásd erről részletesebben: *Svájc Nemzeti Demencia Stratégiája 2014-2017*, 2014. 13. sz.]

Legfontosabb halálokok

2015-ben Svájcban 67.606 halálesetet regisztráltak. Ezek 31,9%-a szív- és érrendszeri megbetegedésekkel függött össze. A második leggyakoribb halálokot a rákos megbetegedések képezték. Növekedik a demencia miatti halálesetek száma: 2000-ben 1.526, 2015-ben 4.739 haláleset volt.

Szív- és érrendszeri megbetegedések

A szív- és érrendszeri megbetegedések miatti halálozások száma 1980 és 2015 között több mint 24%-kal csökkent. 2015-ben a szív- és érrendszeri megbetegedések miatti halálozások 78%-a szívbetegségekre jutott. Ezek

száma 1980. óta több mint tíz százalékponttal csökkent. A szívbetegségek miatti halálesetek csaknem felét ischaemiás szívbetegségek teszik ki.

Rákos megbetegedések

2015-ben minden negyedik haláleset valamilyen rákos megbetegedésnek volt tulajdonítható.

Ez a szám 1980 és 2015 között több mint 25%-kal, 14.231-ről 17.808 halálesetre növekedett. A lakosság ugyanebben az időszakban több mint 31%-kal növekedett. Minden harmadik férfi és minden negyedik nők 75-ik életéve előtt szembesül valamilyen rákos diagnózissal. Az esetek legnagyobb része az előző évekhez hasonlóan az emésztőszervek, a légzőszervek daganataira, a mell- és női genitális szervek daganataira jutott.

Fejenként tizenkét diagnózis

2016-ban 97,9 millió az előző évben 94,5 millió diagnózis megállapítására került sor. Az orvosi praxisokban 2016-ban felállított leggyakoribb diagnózisok: pszichés megbetegedések (11,3 millió), idegrendszeri és érzékszervi betegségek (11,2 millió), szív- és érrendszeri megbetegedések (10,7 millió), mozgásszervi megbetegedések (9,6 millió).

A diagnózisok többsége a 65 év fölöttiek korcsoportjára, valamivel kevesebb a 40 és 64 év közöttiek korcsoportjára jutott. A diagnózisok 58%-ának megállapítására a nők körében került sor.

A diagnózisok száma 2006 és 2016 között több mint 26%-kal növekedett. A lakosságnövekedéssel összefüggésben azonban az egy lakosra jutó diagnózisok száma alig növekedett. 2016-ban az egy főre megállapított diagnózisok száma 12 volt. A betegek évente átlagosan négy alkalommal fordulnak orvoshoz.

Fejenként hét recept

A felírt receptek száma 2016-ban az előző évhez viszonyítva 1,8%-kal, 62,7 millióra növekedett. Egy svájci lakosra átlagosan valamivel több mint hét recept jutott.

A receptek kétharmadát 40 év fölöttiek, 58%-át nők részére állították ki.

Indikációk szerint: a legtöbb receptet idegrendszeri megbetegedések, valamint szív- és érrendszeri megbetegedések kezelésére írták fel.

A receptek száma növekedett ugyan, de ezzel egyidejűleg lakosságnövekedésre is sor került. Az egy főre jutó receptek száma ennek megfelelően alig növekedett. Az adatgyűjtés szabályainak megváltoztatása miatt a 2010 előtti és utáni adatok összehasonlítása korlátozottá vált.

[Lásd még: *A svájci egészségügy zsebkönyve – Gesundheitswesen Schweiz (Interpharma), 2011. 17. sz.; 2014. 16. sz.; 2016. 20. sz.*]